

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.
 Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.
 Helyben előfizethető: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben
 Egyes szám ára 5 kr. o. é.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordai utca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haenstein és Vogler Uriutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlár sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
 egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.
 félévre . . . 6 „ „ „
 évnegyedre . 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőség-hez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Tanügyi teendőink.

III.

Az ideiglenességekben második helyet a tantárgyak szaktalan kezelése képezi, mely körülményről előre is elmondhatjuk, hogy az a mai bőséges szakismereteket szorgalmazó időben mind lelkesedtségünket, mind a szakismeretekben való mélyebb buvárkodási kedvünket nagyban alászállítja. Igazságtalan lennék, ha azt állítanám, hogy egyáltalában senki sem kapja meg soha szaktárgyát, mert sokan jönnek azon szerencsés helyzetbe, hogy végre is csak szaktárgyaikat kerítik kezükre; de vagy meglehetősen későn, vagy kiváló pártfogolás, vagy végre kedvező körülmények folytán jut nekik e szerencse.

Említettem, hogy jelen helyzetünkben, midőn nemesak az állam, de a szerzetes rendek is vizsgált tanerőkkel törekszenek iskoláikat ellátni, nekünk minő ut marad a tanerők szerzésére. Amde husz évi tapasztalás azt bizonyítja, hogy daczára, miszerint a 420 frt rendes fizetés 100 frt pótlék és 63 forint szálláspénz ezelőtt csak 8—9 évvel is kétszer többet ért, mint ma a 700 frt., mégis tanerőink jó nagyrésze nem bírta helyzetének nyomasztó voltát eltűrni hanem tőlünk eltávozott. A kitartóbbak néhányan lelkesedett buzgalommal ragadák meg a dolog végét és az üresedések alkalmából kezükhez ragadt szaktárgyaikban haladni kezdének; de ime alig haladának néhány lépésnyire, bekövetkezik meg másik iskolai év, oldalánál új és oly fiatal tanerők jelennek meg, kik épen az ő tárgyaihoz értenek legtöbbet, s így részint a kollektív érzületről, részint az ügy fontosságának tudatától indítva, vagy néha bizonyos pressió folytán is megszakítja elkezdett munkáját s egészen vagy részben új térre lép.

Még a legáltalánosabb, ugyyszólva encyclopaediái ismeretekkel bíró tudós férfiak is nagy fáradságába kerül, valamely tárgy szellemével szorosabb ismerettséget kötni, abban általános áttekintést szerezni s a mi fő dolog, abban oly előadási módszerre tenni szert, mely semmi kívánni valót hátra nem hagy.

Mire mehet tehát az, ki csak most néhány éve állván ki a sokak által még mindig hibásan felgott érettségi vizsgálatot: most egyik majd másik szóval évről évre míg t. i. a kedvező körülmények szaktárgyait birtokába nem hozzák s még ekkor is ezek mellett más és más tárgyat tanítani kénytelen?

Roppant optimismus kell oda, hogy valaki az ily körülményt bárcsak kielégítőnek is találja.

De nem esodálkozom, ha a főigazgató-ság jóllehet már belátván a helyzet tarthatat-

lanságát, tett kísérletet; még mindig nem siet a szakrendszert keresztül vinni midőn akadnak geniek, kik valamely tantárgynak egy évi tanítása után nem csak teljes jártasságot hirdetnek az illető tantárgyban, de ugyan abból tan-könyvirására is mernek vállalkozni.

Lankasztólag hat bizony! e körülmény igen sok törekvő kedélyre s napról-napra megerősíti azon meggyőződésben, hogy a kath. felekezet szolgáltatásban nem lehet előhaladás; mert az embereknek kedvező tanulmányi tárgya szokott lenni, melyet élvezettel és buzgósággal űznek. Már ha ettől részben vagy egészben elűttenek: kevés kedvet fognak érezni egyebekkel való foglalkozáshoz; s épen ezekkel való kénytelen foglalkozás annyi időt rabol el, hogy a kedvező tárgy tovább művelésére csak igen kevés idő áll rendelkezés alatt. Az oly egyén, ki évekig foglalkozván tárgyaival, rögtön más térre tud átlépni, az vagy előbbi tárgyát soha sem szerette, vagy az utóbbit csak számításhoz tzi, tehát mindkét esetben hivatástalanul foglalkozott tárgyaival.

Adjuk meg tehát mindenkinek a magáét! Hason oda a főigazgatóság, hogy a vezetés alatt álló tanártestületek mindenik tagja tudja azon biztos irányt, a melyben haladnia kell, hogy így kiki hivatásával és hajlamaival egyező tárgyakkal foglalkozhatván a ministeri kiküldötték az intézet belállapotán bámulatukat fejzezhessék ki.

Avéd Jákó,
 gym. tanár.

Kolozsvár, 1873. június 27.

(K—G) A tudomány rég új állapponra helyezkedett, rég felmutatta azon ösvényeket, és utakat, melyeket követve lehet csak megvalósítani a jó egészségügyi viszonyokat, s a helyett, hogy e lerakott, boldogabb nemzetek kísérletei által megtisztult igazságokat lassan lassan beszívárogtatnók köz- és magán életünk minden rétegeibe, haladunk, de nem elélelő, a régi megszokott uton, a nélkül hogy valakinek eszébe jutna már egyszer felkiáltani, miszerint ideje volna számot vetni a jelenségekkel, ideje, új, ép ellenkező irányban indulni annak a féltett kincsnek keresésére, mit egészségnek nevezünk.

Említettük már fennebb, hogy a közegészségügyi tudomány, s az e tudományt megvalósító rendészetnek tulajdonképi szerepe, hivatása nem abban culminál, a már egyszer kiűtött járvány betegségeknek útját állani a tovább terjedésben, hanem az jutott nemes hivatásul, oly egészségügyi viszonyokat teremteni, melyek egyáltalában lehetlenné teszik a járványok keletkezését. — Ez az a priori intézkedés képezi azon magvat, melyből gondos ápolás útján a közegészség terebélyes fája nő ki magát. — Annyi sajátos, ez egyes egyén szabad elhatározási körén belől fekvő viszonyokat kell számba venni, rendezni, az öszszeséggel harmóniába hozni, melyeknek közhatalom általi rendezését csak azon körülmény igazolja, hogy ez egyes viszonyok mélyen benyulnak hatásukban a közalapotokba.

Minden egyesnek, valamint a társadalmi és egyéni élet többi ágaiban, — ugy egészségügye rendezésében is van bizonyos különöszerű fejlődés, önállóság biztosítva; mit az öszszesség ép azért hagy fenn az egyeseknek, mert saját viszonyaikkal önmaguk vannak legközvetlenebb öszszekötésben, tehát maguk ismerik legjobban azokat. — S ha az egyes akar is, képes is, e reá ruházott szép kötetmet teljesíteni, megvalósítani, legfennebb a felügyelet marad fenn, s a közigazgatás pozitív teendője ott kezdődik, midőn az egyesek egészségügyi viszonyaik fejlesztésében, — legyen ez ok akár az egyéni erők gyengesége, akár hanyagság, — köztámogatásra szorulnak. — Itt kezdődik a közigazgatás szép, humanus feladata.

A cél, mire törekedik, szilárd alapokon

nyugvó egészségügy, eszközök a tapasztalat és tudomány, figyelmét különösen azon akadályokra kell kiterjeszteni, melyek első sorban a közalapotokat veszélyeztetik. — A közigazgatás első kötelessége teendője el minden körülmények között tisztába lenni, intézkedéseiben nem habozni.

A hatóságoknak azon mely meggyőződéstől kell eltelve lenni, hogy az egészségnek feuntartását özelezzon, — Mihelyt meggyőződik ennek igazságáról, eljárásában erélyt, tapintatot, de egyszermind finanszírozást is tanusit. Az egészség féltett kincs, nagy felelősséget veszen magára, ki annak rendezésére, fenntartására vállalkozik.

Egy már kiűtött és javában pusztító járványt felette nehéz az első áldozatoknál megállítani, mert már az az egyszerű tény, hogy járvány ültette fel fejét, elhanyagolt egészségügyi viszonyokra mutatnak. — Nagyon kedvezőnek kell lenni a természeti feltételeknek, összhangzóknak és tervszerűeknek az emberi intézkedéseknek, hogy a nagyobb mérvű tovább harapodást meggátolják.

Legujabb táviratok.

Bécs, jun. 26. A „Presse“ azt jelenti, hogy a nemzeti bank a keleti vasúttársulatnak jelentékeny kölcsönt engedélyezett elsőbbségi kötvények és váltókra. Azt írlik, hogy az anglo-bank hajlandó a keleti vasut júliusi szelvényét beváltani, ha a keleti vasúttársulat által emelt viszkereési igények alól felmentetik.

Bécs, jun. 26. A „Pr.“ távirata jelenti Párisból: A „Rappel“ című lap kezelője, Lefevre, mint a commune veszedelmes tagja, elfogatott. — A baloldal interpellálni fog a végett, hogy vajjon Broglie hgnek Olaszországhoz intézett, sokat emlegetett jegyzéke valódi-e, és vajjon a kormány az ostromállapotot Párisban határozatlan ideig akarja-e fenntartani.

Páris, jun. 25. A kereskedelmi főtanács elhatározá, hogy a kereskedelmi szerződések kérdése csak az új adók feletti megállapodás után veendő tárgyalásba. A mai börzse Magne pénzügyminiszter lemondásáról elterjesztett hírek alaptalanok. Magne csak egy kissé gyengélkedik. Egy carlista sürgöny Bayonnéból 25-ről megzafolja azon hirt, hogy a carlisták Navarránál vereséget szenvedtek, és jelenti továbbá, hogy Elio 21-én Barrancánál Castanon 200 főnyi csapatát körüzarolta, a mely hősies védelem után, majdnem egészen fogolylyá lett.

London, jun. 26. Az angol kormány Plymouth-nál két hajó feltartóztatását rendelé el, melyek Don Carlos részére toborzott embereket akartak Spanyolországba szállítani. A persa sah alkalmasint jelen leend a Tichborne féle per tárgyalásán. A walesi hg ez okból személyesen járt közbe egy emelvénynek a bírósági teremben leendő átengedéseért.

Róma, jun. 26. A kamara tegnapi ülésében a kabinet ellen adott 157 szavazatból 90 baloldali, 67 jobboldali. — Izabella királyné tegnap utazott el Rómából. A királyné egy pompás gyémántos keresztet ajándékozott a pápának; Péter-filér gyanánt 20 ezer frankot adott. A királyné nagyon meg volt elégedve a Vatikánban való fogadtatásával.

Róma, jun. 26. A kamara mai ülésében tudatá a miniszterelnök, hogy a kabinet a tegnapi szavazás következtében a királynak átnyújtá lemondását, a mi el is fogadtatott.

Alsó-Fehérmegyei bizottsági közgyűlése.

N.-Egyed, jun. 19. 1873.

Megyénk f 17-en és 18-án lefolyt közgyűlése az újabb áru vezetésébebe közé tartozott. Még mindig inkább a szervező erő, a rendező kifejlés van működésben; még jobbara csak próbaképpen használjuk a megyei rendezés újkönösét; hol itt, hol ott találjuk s űknek, fészkesnek, hol igen bőnek, mozgást akadályozónak. Egyben másban még erőtlenségünket tapasztaljuk a viszonyok folytán, és sokszor kell visszaemlékeznünk azon jelesekre, kik részint kidőltek mellőlünk, részint eltávoztak tőlünk. De a létezőket mégis lelkesíti a közügy s a az egyesek erőtlenségén segíteni részen áll az öszszesség, élön oly férfival, ki nehéző körülmények között mindig erősnek és előrelátónak bizonyult.

Eltekintve a tárgyak hosszu sorozata s terjedelme fölött, majdnem kétszáznapos látott 2 nap alatt mindazon végig haladni; de segítt az állandó bizottságnak számos napokon át tartott s kiváló buzgósággal véghez vitt munkálkodása, mely megállapítá az elveket s egységes alakba öntve a tartalmat teljesen, kész s jól megfontolt véleménynyel járulhatott a bizottság elé.

17 ón d. e. 9 óra után nyitá meg szokás szerint meghívott igen tisztelt főispánunk méltóságos Pogány György ur a szép számmal egybegyűlt közgyűlést. Röviden elmondá a teendőket, s fel-éré mindenki figyelmét és buzgalmat az előforduló tárgyakra.

A folyó évi mártius 12-én választott m. bizottsági tagok neveinek kihirdetése után Tóth Vilmos volt m. k. belügyminiszter ur bucsu leirata olvastatott fel, azután pedig Gr. Szapáry Gyula jelenlegi belügyminiszter ur beköszöntő körirata, melyre felirat küldése határozatott. A múlt évi keblbi pénztári számadásrólí jelentéstételnél némi vita keletkezett az árva vagyóni arany pénzletek pénztári kezelése iránt, melynek elintézése után a m. pénztárnoknak Miksa Miklósnak há és pontos kezeléséért elismerés nyilvánítatott. Következett az alispáni jelentés a megyei állapotokról, mely részletesen kiterjedett az egészség, közlekedés, katona állítás és termény ügyekre; feltűntek röviden a községi rendezés, adó, m. kórház, beltisztviselői tevékenység körül tett tapasztalatokat elismerésre méltólag. Az erre következett véleményesere különösen b. Splényi Henrik azon elfogadott indítványa körül foglalt, miszerint a szecseli katona kötelezetek előállítására iránti lépések megtétele végett felirat intézessék a ministeriumhoz, mivel azok gyermekeiket jókorán Oláhországba küldvén juhalkkal pásztoralni, — azok csak a katona kötelesség letele után térnek ismét vissza, miáltal a többi községek vannak kényszerítve a hiányzó contingens kiállítására. Következett a csombordi járás néhai szolgabírója Jakab Károly helyének betöltése. Főispán ő méltósága előadván, hogy ideiglenesen ez állomásra M. sz királyi birtokos barátosi Tóth Ferenczet helyezvén, felhívá a gyűlést a végleges betöltésről intézkedni. Török Pál és Pávai V. Elek a 13-ik szbírói állásnak megszüntetését, vagy a választásnak elhalasztását kívánták, miközben T. A. oly hevesen támadá meg általában a szolgabírákat, hogy méltán csodálkozhatott mindenki igen sokat sértő kitörésein. A gyűlés mind ennek daczára a választást határozván el, az igazoló bizottságot b. Splényi Henrik, Gáspár János, és Boér Ferencz személyeiben megválasztá, kikhez főispán ő méltósága maga részéről Gyarmathy Sámuel, Gaetan Miklóst és Sándor Eleket nevezé ki. 5 percnyi szünet után felolvastattak a kijelöltek nevei: Tóth Ferencz, Koncz Albert, Prészia Áron és Horváth József, a választás ideje d. u. 4—6 óráig tüzetelt ki.

Az erre következő jelenetet csak referáló kötelességünk hozza magával felmeltünk [T. A.-t. a szolgabírák kérdőre vonták reájuk általában mondott szavaiért vagy bizonyítást, vagy elégteltelt visszavonást kívántak, mit T. A. mégis adott, kimagyarázván rögtöní felindulásában, minden rosakarát nélkül tett kifejezéseit, s így szent lett a békeség, különösen a gyűlés után következett a díszes főispáni ebéd alkalmával, melyen főispán ő méltósága által Ö Feliségekre tett köszöntés után számos toaszt közben kedélyesen folyt a lakoma.

Délután 6 órakor a bevégett választás után folytatott a gyűlés: első tárgya az eredmény kihirdetése volt, mely szerint 119 szóval azonnal Tóth Ferencz nyerte el a csombordi szolgabírói állomást s ezen minőségében az esküt azonnal le is tette. Ezután a megyei költségvetésre vonatkozó belügyminiszteri leirat tárgyalatik, melylyel a múlt évi javadalmazással szemben 794 fittal kevesebb lón engedélyezve. Miután a levonás téves indokolásak kíséretében tetteit, ezek kifejtése, s a megállapított 44 244 forint javadalmazás teljes mérvben megadásának kieszközölése végett felirat határozatott. Fontosabb pontjaiban felolvastatott a

halasztra vonatkozólag hozott megyei szabályrendelet s a szegények alapjára folyandó büntetés pónzék iránti ministeri intézkedés; ez utóbbira felirat fog küldetni. mivel a büntetés pónzék eddig a megyei kórház alap javára folytak be, mi a rendelet következtében egy feneketlen zsákba — a közösi szegények pénztárába gyűlvén, annak sok ideig semmi látszata sem lesz; míg a kórház, ezen általános szerény intézet nevezetes gyarapodást nyerne tökéjében a csak pár évre engedélyezendő pénz befolyása által s így az általános jólétkönyv hatást rövid idő alatt lehetne észközölni. Végül szolgabíró Fikler Ferencz és szolgabíró Molnár Sámuelnek járásai megcseserélése iránti kérelme vétetvén elő, elfogadattat s az előbbi a verespataki, az utóbbi a zalathnai járásba tételt állal.

Este az id. m. kórház javára hangverseny volt rendezve, közreműködött a Zaida ur vezetése alatti zenekar; Czirner Istvánné, Pákei Miklósné urasszonyok, Papp Valeria és Gaetan Mari k. a. Bedő Ferencz, Benedek és Nagy urak. Szép térség gyűlt össze a jól sikerült hangversenyre, mely anyagi tekintetben is Dr. Botz József m. főorvos és rendező társai eredménydus és kiemelésre méltó fáradozásai következtében, nagyon emelte az id. kórház alapját. A közönség taps, koszoruk és kihívással fogadta s tisztelte meg a t. működőket.

Másnap 18-án folytatottat a gyűlés. A jegyzőkönyv felolvasása után az árvaszék által javasolt szabályrendeleti változtatások s különösen az árvaszék újabb alapon leendő szervezésére vonatkozó javaslat vette a gyűlés figyelmétire; végül elfogadottat Gyarmathy Sámuel kir. főügyész őmlára indítványára, hogy érdekes és időszzerű voltánál fogva mind a javaslat, mint az állandó választmány erre vonatkozó véleménye küldessék föl a belügyminiszteriumhoz. Ezután a tövisi 3-ik osz. vásáruak a közösi képviselőt által az ev. ref. egyház javára adományozott jövedelem ügye következtelt tárgyalásra, mely a rom. és g. cath. egyházak és a volt katonai közösi felekezések felől kiadott belügyminiszteri határozat következtében jutott a bizottság elé, mi anyagi volt nevezetes, hogy mint peressé vált kérdés, néhány első volt az új m. szervezés óta. Ez az adományozott ev. ref. egyház javára döntetett el.

A volt m. fővárosnéki fogda épület átvevéssel valahára azon helyzetbe jutott a megye, hogy az említett épületet átalakítva, levéltárát és hivatalának egy részét oda helyezze át. Miután azonban a megszerített javadalmazásnál fogva a kellő pénzerevel nem rendelkezik, csak a legszükségesebb javítások eszközésére hivatott fel az aispán. Mellőzve több csak egyszerűen felhozott tárgyak feletti észrevételt, megemlítjük, hogy egy a világkiállításra felküldendő megyei egyén számúra az állam által adott 200 frt kontari birtokos Csató János jeles botanikus és gazdának határozottat; a megyei monographia iránt beadott tervezetek szerint az elkészítés és költségvetés feletti ajánlattétel az állandó választmányra bízott; elfogadattat olvileg a kórház régi tólkének egy más czelszerűbb helylyel leendő elcsereése, melyre egy bizottság küldetett ki.

Imreh F. aispán urnak az adóügy rendezése körül lett indítványa alkalmából főispán ő méltósága felhívá a bizottság s különösen a tisztviselők figyelmét s buzgóságát állami adójk pontos befizetésére, — igérvén, hogy e részben is jó példával maga fog előmenni O. Veress Gábor és Müller M. jó reményű fiatal ügyvédek közhírrételtvén, Pávai V. Eleknek egy 2-od aispáni állomás felállítására tett indítványa után a m. keleti vasut igazgatósága által kifizetteti ígért, azonban még eddig nem teljesített váltságdíjai kifizetése iránt a m. kir. közlekedési miniszteriumhoz ismételve felirat fog küldetni. Ez volt az utolsó tárgy, melynek bevégzése után főispán őméltósága megköszönnvén a tagok figyelmét- és buzgóságát, a gyűlést eljénzés között bezárta. r. l.

Aicsik. jun. hó 1873.

Az erdélyi rom. kath. püspök ft. tr. Gyergyószentmiklósi Fogarasi Mihály ő nagyméltóságának Aicsik és Kászón egyház kerületben 1873. jun. 3-tól kezdve, jun. 14-ig bezárólag véghez vitt canonszerű látogatásának rövid rendszere és vázlata.

Május 31-én délelti 5 és 6 óra között Udvarhelyszékről jövőleg a nagy erdő alatt az Olt partjánál fogadta az érkező kegyes atyát N. L. aicsiki főesperes szívélyes szavakba öntött rövid beszéddel, Kozmási aranymisés aggastyán plebanos és alesperes Martonfi Janos ur s más paplarsak hódolatával, oly uton mely a különben edzett kitaratási főpásztort is elretentette saját hintójában maradni, átdőzögött a vonat Szereda város között s a jobbacska szék útján feljutott, a bucsus Somlyóra, ott a székház szögénél Puskás Ferencz aispán üdvözölte beláthatlan népsokaság közepette, s majd Imets J. J. igazgató tanár emelt nyilt homloku szót, mint a tudományos intézetek és nevelés ügy bőkezű Moecenásához, ekkor a főpásztor Aroni szelidséget öltve vonult be a Mária tisztelére épült fényes basilicába, hol éppen a szent szóoklat volt folyamatban, s áldását adván; a Ferenczok zárdájában beszállolva, a tisztelgő

gyházi és világiak ragaszkodó megjelenésében, vele született leereszkedő nyájassággal tüntette ki a székelyföldön, jelesen mint egykori tanuló kedvenc színhelyén mindig forró érzelémmel történt fogadattási és a régiék iránti hű emlékek költő örömet. Történtek ez nap, a következő napokra beható intézkedések is, melyek minden változási criteriumokon túl töve pontosan be lettek váltva.

Este a tanuló ifjuság szavallat- és zenészetit diszelődással vidimitotta fel a székely eredetű nagy püspököt.

Jun. 1. Pünkösdi napján fényesen számos segédlettel pontificált.

Jun. 2. Pünkösdi hétfőn bérmált és iskolákat visitált, mindkét napon a hálatisztekedetteknek viszaadva az etiquette és látogatást.

És ezek után

Jun. 3-án Somlyóról Al-Csiknak vette útját. Főesperesünk paptársai élén Csik-Szereda, Martonfalva és Zsögöd között, mint már kerülete határán alkalmoszerű körbeszéddel köszöntötte fel az ide belépő egyházfelügyelőmet, hogy itteni szent ténykedése alatt hű satelése maradjon, mint hivatalából kifolyó tiszteje hozza magával s bekisértük Csik-Szentimrére, hol az 1869-ben, Csik-Szentkirályon félbeszakasztott apostoli visitációját újra megkezdette, s folytatta mint mindenhol bámulatos erélylyel, a megholtakért elbocsátott megható imával és szertartással vegezve a szent misét is énekel, a helyi lelkész találósán szép szóoklata után, nagyszámu híveket erősített meg a ker. kath. hitben s avatott fel annak legyőzhetlen athléájá, s befejezte a templom s plebánia hivatalos szemügyrevételét, Csik-Szentgyörgyre ment a főespereshez, hová azóta 3 kászóni napot kivéve, június 14-ig visszatérni kegyeskedőleg szokott vala.

Midőn Csik-Szentimréről egy mezei dűz termésre jogosító uton az oszárutba s onnan az ugynevezett historiai jövendő akókapuhoz kiemelkedett a püspöki üveges bator, nevezetes számu népsorozat jelent meg Csik-Szentgyörgyről, a náluk szállalandó főpásztort méltó és alázatos elfogadására, hol is fel-, le- és bemenőleg — egy szép keresztívő szolgálván szögletirányul, gazdag zöld lombosatos altee szivében a Csik-Szentgyörgy-Bankfalvi egyesült n. s. megye képviselőtütele, egyházi tanácsa és iskolászéke tagjai tek. Tompos Janos csik-szentgyörgyi birtokos ur tapintatos szóoklatával, találósan tömleolván a főpásztort elfogadását, a kijelölt csik-szentgyörgyi plebánia felé vonult a tisztelgők nagy számu kísérebőn a püspöki menet, csakugyan az volt, mert pünkösdi harmadnapja lévén, a bejövési kezdéstől fogva nemcsak szakadatlan zöldellő ágak, és diszkapuk lengése, de a hívő és várakozó népek beláthatlan csoportosulása és szünni nem akaró éljénzése s tőrdre borulása között jött meg az óhajta esdett főpásztort. Csik-Szentgyörgynek ez idő óta június 14-ig önkéntesen keletkezett örömuapjai valának est- és reggeli óráiban, meg volt tisztelve a nemes megye és kiemelve annak lekipásztora a magas vendég által.

Jun. 3-án este tiszteltek a püspöknél a közösi előjárók, kegyesen fogadattak s nyugodtan mentünk az éji alomra.

Június 4-én Bankfalva szépen viruló allehozh hasonlító hosszú utczáján robogtunk által Csatószeg. Szentsimonra a püspöki látogatás nagyhatásu működésének előre kijelölt színhelyére, ide érkezve, a ténykedő főesperes templomba bemenetel előtt, kevés megható szavakban figyelmeztetett az öltözködő főpapot: ma emlékezzék meg exellentiad a memento mortuorumnál Bartakovics már b. e. egri érsekről, hát tán meghalt? meghalt — volt az alázatos válasz és végzett főpásztortilag, s mindent pontosan s megelégedésére találván, Szent-Simonra rándult s az új temetőt, templomot és iskolát meg szemlélvén, Szentgyörgyre visszament.

Jun. 5-én Tusnád volt a célpont, s már a kozmási határ szélen diszes banderium s tekintélyes képviselőt által lön fogadva az apostoli méltó utód. Szép rend, sok bérmálkozó, s minden az egyház és plebániához tartozó ügymenetek rendszeren találtattak — lelkes felköszöntések történtek — de leglelkesebb a főpásztort volt kegyeletesen feljutván nagy nevű Tusnádi Kovács Miklós püspök praedecessorának emlékéit; egy makacsokód meg nem jelenési tableau nem érdemel említést — Szentgyörgy főh. szállás nyugalmat ad a kipi-henésre.

Jun. 6-án Kozmáson a veterán esperes plebanos farájának visitációja volt napi renden, oda jutván Atyánk a püspök, végezve lett a legméltóságosabb áldozat, kihirdetve az ily alkalmakra pápailag engedélyezett szent bucsu — s szószeke lépett a 78 éves — már is jelzett aranymisés plebanos és fiatal erélylyel, sanctióval mondott meg a főpásztornak is helyeslő bámulatára a pogány és keresztény vallás közti feltűnéség felett párhuzamos beszédet — Minden jól ment itten, s még a kedélyerítő adomak sem hiányoztak — perszé Oláhfalva volt a forrásuk — meg sugom miért? — mert az öreg ur oláhfalvi. Szent-Györgyre óvatiók között érkezett haza a főpásztort.

Jun. 7-én Szentmárton állott elő főpásztornak hozzá illő intelligentiális fogadására, a templom környéken, mint mindenhol diszesen körmenetileg várakozott a hívek, s mindenneknek befejezése után, a jeles plebánia, s papja iránti meg-

előelzésének kifejezést adott a főpásztort. Fordult elő egy meglepő szép jelenet is. Mihály Gergely Csiknak több országgyűléseken volt képviselője s hosszas éveken át királybírája a főpásztornak egykor Csiksomlyón tanuló társa, tiszteletére jött, látni kellett a viszólatás örömet, s ha ugy szabadna mondani a két ezüstfürtű most is jó barátok, ugy szólva gyermekies önlengéseit. Ezen ötletből más egyéb találós toasztírozásokon kívül — a 70-es évekre bázírozottan történt egy felköszöntés, püspök, Mihály Gergely és Martonfi Janos urakra, — nevezetes ugyanis, hogy sorakoznak a 12 apostol egyik utóda körül a 72 tanítványt reprezentáló áldozatok — említve volt a 70 interpres és végül adja Isten hogy a két kászón 77 tul a két ollót a 88 is elhagyatva a legboldogabb öregség korát is éljék által.

A főpap még az nap a nyergesen által Nagy-Kászónba indult — mi pedig püspöki engedély mellett hon maradtunk, mert holnap szentháromság vasárnapja, de követni fogjuk nem csak szellemileg de testiképpen is, minél hamarább.

Most Isten velünk!

Körösményfalvi Ede.

(Folytatom egy héti.)

A jogügyi szakbizottság

jun. 26-ki ülésében a magánjogi kérdésekhez első szólet

Daruváry: Egész terjedelmében hozzájárul Fáby indi ványához, s elfogadja alapul az osztrák p. tk.-et Codificatió utján a legkedvezőbb körülmények között is csak igen hosszú idő alatt készülnhet el, kedvezőtlenebb esetben pedig csak a jövő nemzedék juthatna hozzá. A mi jogállapotaink mellett ily hosszú időig nem várakozhatunk. Az o. p. tk. revisiója, ha csak a gyakorlat szükségét vétenek figyelembe, nem veend nagyon hosszú időt igénybe. E rendszabály nem léptet új provisoriumot életbe, csak a fennállót teodit elviselhetővé.

Csapó törvsz. elnök: a codificatiót csak a közjő egyik eszközeinek tekintti, de nem tud lekesedni idegen codexek mellett; sajnálja, hogy az o. p. t. behozatala megtörtént; még inkább, hogy hatályon kívül helyeztetett, midőn már a rázkó-Jáson átesünk; de legnagyobb baj lenne újból behozatala. Nagy sulyt fektet a codificatió alá nemzeti törvényre és szokásra, s a tudományt nem fogadja el a codificatió alapjául. Helyesnek találja a részletes törvényalkotást, első helyre tevéen a kötelmi jogot.

Halmossy Endre: Az alkotandó magánjogi törvényeket az o. p. t-re kívánja fektetni. A konkrét viszoayokból indul ki, a mostani jogbizontalanságot tarthatlannak véli, s az unió végrehajtására szükségesnek tartja, hogy az ország különböző részeiben egy törvény legyen. Csak oly mód vezethet czélhoz, a mely mód gyors orvoslást képes nyújtani. A készitendő törvénykönyv, ha kijavítjuk az o. p. t. hibáit, nem lesz osztrák, hanem magyar törvénykönyv. Az o. p. t. rendszerének kirívóbb hiányait igen rövid idő alatt ki lehetne javítani, bárha a rendszernek nem tulajdoníthatni nagy gyakorlati jelentőséget. A munkát legczelszerűbb volna az egyes részek szerint négy egyébre bizoni, a törvénykönyvet — a házassági s bizottmányi rész kivételével — egyszerre óhajtván életbeléptetni.

Szabó Miklós azok nézetéhez csatlakozik, kik a codificatió utját tartják követendőnek. Határozottan tagadja azon állítást, hogy az o. p. t. behozatala nem szült elégtelenséget, s hogy a bírói kar most is öntudatlanul alkalmazza azt. Receptióját, rövid revisio utján, sem üdvösnek, sem tanácsosnak nem tartja. Az alkotandó codexnek, mint törvszerű egésznek előterjesztése lesz a leg-helyesebb.

Perczel Béla tekintetbe kívánja az önálló polgári codex törvény alkotási nehézségeit vétetni. Viszoayaink sem oly consolidáltak, hogy egy teljes codex már a közel jövőben elkészülhetne, s nagy mulasztás lenne nem gondoskoni addig is a legelőtőbb hiányokról, nem hagyva figyelmem kívül az o. p. t. viszoayainknak megfelelő részét sem. Legsürgősebbnek véli az orvoslást az örökösödési jótérén, s nem lát semmi veszélyt a részenkénti életbeléptetésben.

Tóth Elek teljesen elfogadja Fáby indítványát. Tisztán jogász szempontról indul ki, s nem akarja a jelen generatiót még egy ötödik jogrendszerrel terhelni. A jelen állapot tarthatlansága rögtöni segélyt kíván, s ez csak az o. p. tk. alapul fogadásával lehetséges.

Suhajda: Valamely idegen codexnek a mi viszoayainkhoz való alkalmazása sem venne kevesebb időt igénybe, mint ha a codificatornak szabad kéz hagyatnék. Egészen az o. p. tk. nem mellőzhető, de tekintetbe kell venni specificus jogintézeteket is. A sorrendre nézve általános résznek adja az elsőseget.

Kozma Sánd: Rendszeres törvénykönyvre egyetűdség van, s ennek egyedüli módja a receptió. A codificatió létesítésében nem bízok, s az o. p. tk. revisiója mellett elfogadását ajánlja, első helyre tevéen — ha elkerülhetlen volna a részenkénti előterjesztés — az örökösödési jogot.

Lészay Lajos: A codificatiót pártolja, tekintetbe kívánván vétetni hazai jogviszoayainkat is. Csak a felosztásra nézve szolgálhatna kerületül valamely újabb codex, pl. a zürichi. Lehető a részenkénti előterjesztés is, első helyen az örökösödési joggal.

Majláth György: Már államszerkezetünknel fogva sem ajánlaná a részenként előterjesztést. Az egyszerű receptióba nem tudna belenyugodni, a codificatió pedig — hazai viszoayaink, s a parlamentararis nehézségek miatt is — sok időt venne igénybe, s így határozottan az o. p. t. revisiója mellett van, mert a mostani állapot tarthatatlan, s a problematikus reményekért sem szabad feladnunk a lehető.

Erre az igazságügyminiszter berekeszti a magánjogi kérdések fölötti tanácskozást, örömmel constatalván az ellenkező nézetek számos érintkezési pontját. A vita folyama a codificatió és receptió körül öszpontosult, s az ellentétes kiindulási pontok dacára, az eredmény igen közel vezetett egymáshoz. A megbízandó szakemberek ügyszeretete és munkásságától függ, hogy ha nem is Európára, de hazánkra nézve epochalis törvénykönyvhöz juthassunk.

A perrendtartási kérdések fölött tartandó legközelebbi ülés, pénteken délután 4 óra utzeletti ki.

A bécsi világkiállításról.

Belgium mezőgazdasága.

Belgium mezőgazdasági kiállítása egyike a legszerecsesebbeknek s mi, kik egy földmivelő ország gyermekei vagyunk, sokat tanulhatunk a gazdasági csarnok Belga osztályában.

Belgium kiállítása teljes áttekintést nyújt, s kész katalogusa segélyvel minden részletében szemlélhető. — A katalogus 78 lapja foglalokzik a földmives, kertész, bányász és erdészeti tárgyaival. Bevezetésül egy rövid statisztikai áttekintés szolgál, mely az éghajlatot és talajt egyáltalában, aztán különösen az égjaji, területi és egyéb sajátóságok tekintetében egymástól elütő nyolcz tényészeti égvét tárgyalja. Ezután következik a tulajdonképeni kiállítások névjegyzéke.

Belgium mezőgazdasági kiállítása a nyugati mezőgazdasági pavilonba van elhelyezve, s legjelentékenyebb kiállítója mag a kormány. A belgiumi belügyminiszterium, melynek keblében a mezőgazdaságot ápolására és előmozdítására „Direction de l'Agriculture“ név alatt külön osztály áll fenn, nagyszámu mezőgazdák közreműködése mellett Belgium mezőgazdaságának teljes képét akarta nyújtani.

A hollandi osztályból lépve be, mindjárt jobbra Malaise M. C. tanár talajproba-gyűjteményét veszszük észre. Ez 73 számban a nyolcz tenyészeti égvőn talajameit gazdag változatosságban tünteti elő. E gyűjtemény gazdaságával szemben nem helyes arányban van képviselve a trágya, mely a mezőgazdaságban, mint mellékanyag, fontos szerepet játszik s melynek értékesítése különösen Belgiumban szép eredményeket mutathat fel. Mesterséges trágyát csak három czég állított ki.

Belgiumban a kisgazdaság tulnyomó, mely a tömött lakossággal való összefüggésben (462.7 négyezög mértföldön 5.087.105 lakos van) oly mérvben üzetik, minőt a világban más állam nem tud felmutatni. Flandriában például egy négyezög mértföldre 15.774 lakos jut, kiknek élelmi forrását a földmivelés adja. Asó, kapa és más ily kézi eszközökkel végeznek itt oly munkákat, melyeknél más országokban egyéb feszítő eszközöket nem nélkülözhetnek; ez magyarázatul szolgál a faldiszitéként alkalmazott műszergyűjteménynek, a mely a különböző tenyészeti égvő alatt használatos műszereket foglalja magában. A hasító eszközök közül a legfőbbeket s legjellemzetesebbeket találjuk kiállítva: ekéket, boronákat és irtókápakat.

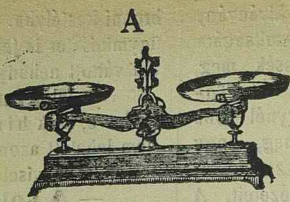
A talajtermékek, táp- és kereskedelmi növények kiállítása semmi kívánni valót sem hagy. Ezek számban és magokban vannak kiállítva.

Ipar és földmivelés Belgiumban a legszorosabban összefüggnek s ezért nemcsak liszt, cukor, sőr s egyebek kész állapotban vannak kiállítva, hanem ezeknek minden átváltozási stadiumai s hulladékaik is képviselve vannak, s e tekintetben érdekesen van feltüntetve, minőt változásokon megy át a buza és rozs stb. míg a kívánt gyári minőséget elérik. Ép e minőségben van bemutatva az árpa és zab, mely komlóval vegyítve a Belgiumban otthonos sörfajokat adják. E gyűjteményben találjuk a belga komló fajokat is. A leu is, melyről a katalogus azt mondja, hogy: „ez képezi földmivelőink fő kereseti forrását“ — gyönyörű példányokban van kiállítva.

Bármily tanulságosak a mezőgazdára nézve az említett kiállítványok, mégis, hogy tökéletes képet nyerhessünk valamely ország gazdasági állapotáról, szükséges, hogy élénk legyen állitva maga a szervezés és üzletvezetés, eredményeivel együtt.

E szükségét kívánja pótolni a nyugati Flandriában fekvő Moeresnek Jules Moissenet által készített domborképe. Különösen érdekesek az elsőnek köz-

párisi balance

mérlegek

838

raktára

4-*

Teutsch J. B.-nél Segesvártt

áralapos serpenyőjű mérlegeket

Súlyerő 2 4 10 20 30 40 vámfont

darabja 5 lrt. 75, 6 lrt. 75, 9 lrt., 10 lrt. 50, 12 lrt. 25, 15 lrt. 50 kr.

Súlyerő 4 10 20 vámfont

darabja 8 lrt. 11 lrt. 13 lrt. o. ért.

s elárusítóknak, egyszerre több darab átvételénél tetemes árengedést nyújt.

Érdekes tudni való

vidéki lakosoknak

különösen ügyvédek, üzletemberek, gazdák, alkalmazást keresőknek s. t. b.

Gyakran történik, hogy valakinek Budapesten bármilyen teendője van s azt elfoglaltatás, csekélység s más egyéb okok miatt személyesen el nem intézheti. Mindazoknak ajánljuk gyorsan, pontosan eljáró és felelő mérsékelt díjt igénylő irodánkat, — mely a legnagyobb kész-éggel minden néven nevezendő, a becsületességgel megfő még legcsekélyebb ügyet is felelősség alatt magára vállal és teljesít.

Hogy irodánk minden tekintetben megfelelhessen a t. cz. közönség igényeinek, gondoskodva van arról, hogy minden ügy szakember által égeztessék, miért is irodánkban jogtudósok, technikusok, kereskedelmi, gazdasági és iparos szakemberek alkalmazottak.

A legkisebb, egyszerűen értéknélküli megbízás ép oly pontossággal és gyorsasággal teljesítetik mint a legnagyobb.

1. Egyszerű sürgősegek, tudakozások vagy beadványok eszközzése (ha ezek egy óránál több időt nem igényelnek). hatóságok, hitelintézetek, testületek, s más egyéneknek 1 lrt.

2. Folyamodványok és más egyéb ügyiratok szerkesztése, francia, angol, olasz stb. fordítások eszközzése, — rajzok készítése, másolatok vétele s hasonló teendőkért, ha azok egy fél óránál több munkát nem igényelnek, — 1 lrt., — nagyobb teendők elől-ges megállapodás szerint a lehető legmérsékelt díjért.

3. Bármily nemű czikknek megrendelése, be-ásarlása, vagy továbbításáért 5 lrt értékig 20 kr. — 5 frton felül az eljárásért minden lrt után 2 kr. díj fizetendő.

4. Kölcsönök eszközzéseért (5 frton kezdve a legnagyobb összegek erejéig) 20 lrtig 5%, 20 frton felül 100 lrtig 2%, 100 frton felüli összegektől 1% az intézeti eljárási díja.

5. Budapesten nem lakóknak, kik bármilyen alkalmazásra egyéneket keresnek, nem különben olyanoknak, kik alkalmazást keresnek az iroda közbenjárását felajánlja. Beiratási díj 1 lrt. Illeték az évi fizetéstől 4%.

Ezeket a t. cz. közönség tájékoztatása végett felemlítettük, — **Itt fel nem említett bármilyen a becsületességgel megfő teendőket az iroda szívesen elvállal és csekély eljárási díjért teljesít.**

Mindazok, kik kérdőleveleikre választ kívánnak, kéretnek 20 lrt nem különben az eljárási díj legkisebb összegét, az 5-ik pontnál a beiratási díj mellékelni. Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Az első magyar központi bizományi iroda
Buda-Pesten.

824

Lipótváros, mérlegutca 4. szám.

4-*

Cséplőgépek

kézi-, vontató-, járgány-, víz- és gőzműködésre
120 frton o. ért. ingyen szállítva és vámentesen
Bécsig. Árjegyzékek és rajzok kívánatra bérmen-

tesen és ingyen.

Ügynökök kívánatnak,

737 16—18

Ph. Mayfarth és társa gépgyára majnai Frankfurtban.

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artzi forrás — Porzellán és márvány kád- ugy kőfürdők
zuhany készülékek — nagyszerű kert — kitünő lég — 200 teljes környezettel
berendezett szoba — társalgási terem — kül- és beltöldei lakok — naponta zene.

**Kóralakok, melyek ellen a Margitszigeti hév-víz kedvező
eredményrel használtott:**

Köszvény — az izületek, az izmok, a csonthártyák és ideg hűvelve idült
csúzza, idegbetegségek és pedig a) csú. köszvény, erómihi behatás, ólom mérge-
zés, hazymáz és diphtheria után fellépő hűdés, b) zsábák, c) göröcs állapok,
d) méhszendi bajok, — görvéllyör mirigy dagokkal és genyvedéssel — idült bür-
betegségek — csontbántalmak, anglikór, csontszú — izületi bajok — fekélyek
és külsértéseket követő elváltoások: fájdalmas hegek, merevség, hűdés —
hugykövek és vizeleti nehézségek — méh és hüvely bántalmak, méh tomület,
hószámi rendellenesség s a t.

Bérleteknél, úgy a fürdő és menetjegyeknek együttes váltásánál
árelengedés adatik.

A Szigeten lakók úgy a fürdő mint a menetjegyeknél előnyben
részesülnek.

A fővárossal óránként kétszer gőzhajó közlekedés.

1873. nyári idény megnyittatik május 1-én.

Megrendeléseket lakásokra átvesz a Margitszigeti felügyelőség a Mar-
gitszigeten, utolsó posta Ó-Buda.

A Margitsziget igazgatósága.

(Utányomat nem díjazatik.)

**A hirdlapokban bármely
könyvkereskedés által
hirdetett könyvek, hangjegyek, általam
gyorsan és
azonnal kaphatók.**

Legújabb hangjegyek.
Ifjúsági iratok és képek könyvek
minden kor számára.
Ima- és ájtatossági könyvek,
egyszerű olcsó, újszerűen
díszkötésben.
Iskolai könyvek,
nagy
választékban.

Demjén László
m. k. egyetemi könyvtáros
Kolozsvártt.

könyv-, mű-, hangjegy-kereskedés és zongora tár.

Zongorák . . . 300 fttől 450 fttig.
Pianinok . . . 350 fttől 450 fttig.
Használt zongorák . . . 80 fttől 180 fttig.
a legolcsóbb áron a minőség szerint, jótállás mellett.

(620) 48-*

A legújabb könyvek
az irodalom minden ágából azonnal kap-
hatóak vagy megrendelhetők s
vidékre
rögtön elküldetnek

823 4-6

Nincs többé tyúkszem!

A hirneves berlini láb orvosnő

KESZLER ERZSÉBET

által feltalált teljesen **méregmentes**, a
tyúkszemet biztosan kiűrtő tapaszok 1
doboz 1 lrt 50 kr.; postaküldéssel 1 lrt
70 kr.-ért utánvét mellett is kapható Pes-
ten mérleg-utca 4. sz.

a főraktárban.

Ismét eladók legkevesebb egy tuczat meg-
rendelésénél nagyobb engedményt nyernek.

Provisio nélkül

vételt és eladást, bérbeadást
**fekvők, földek, gyarak, vendég-
lőket** stb. illető árverések, kérelmek, aján-
latok **mindenfélében**, családi tudósítá-
sok stb-re vonatkozó

Hirdetések

az árjegyzék szerinti árakban, porto és
költségszámítás nélkül a külfölte czé-
lokra legalkalmasabb lapokban gyorsan és
legjutányosabban szétküld

Lang Lipót és társa

Nemzetközi hirdetés irodája Budapest, für-
dőutca 1.

825 4-*

A urt és kúfónti Bibliaraktár raktára

Reichard és társa
Könyvkereskedésben, Kolozsvártt, 213 szám, Bécs-
ben, Károlyi utca, No. 6. Prágában, Belegasse 46.
Triestben, Via ponte rosso 3, Lembergen, on Wall-
gasse 288, továbbá
Hakká van a Bibliaraktárak Pesten
Miklós Ede, Henrichi Deakplazs 3.

A Biblia,
vagy az 66 ut testamentum szentírása nem, magyar, cseh,
magyar, orosz, latin, zsidó, görög, angol, francia, hor-
vát, török, kínai, és más nyelveken a legújron szerint, mely
ingyen adatik.
Ezen most jelent meg: a Luther-féle új testá-
mentum átvizsgált kiadás ára 18 kr.
Megrendelések 5 lrt. o. é. díj nélkül és bér-
mentve teljesítetnek.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI

KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér báró Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIR-ÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Alólirt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonanfelszerelt és izletes betűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** elfogad, u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos iven, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek, baromútlevelek, vásárcédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA 1 lrt.

FELVÁLLAL KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT IS.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda. — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a papírok a legelső papir-gyárakból szereztet-
nek be, és azok a hivatalos munkákhoz valódi **gyári áron** számítatnak, és a legszükségesebb mintázatokból **kész raktárt** tart, a meglevőket postafordultával, a szo-
klatlan formájukat pedig a legrövidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosítatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.

91-*